

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/11,32

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/8356
Karar No. 2021/12654
Tarihi: 23.09.2021

- BAKİYE SÜRE ÜCRETİNİN TAZMİNAT NİTELİĞİNDE OLDUĞU
- BAKİYE SÜRE ÜCRETİNE ÜCRETE İLİŞKİN FAİZ ORANIN UYGULANAMAYACAĞI
- BAKİYE SÜRE ÜCRETİNİN 10 YILLIK ZAMANAŞIMI SÜRESİNE TABİ OLDUĞU

ÖZET: Borçlar Kanunu'nun 325'inci maddesinde ücretten söz edilmekte ise de, bunun aslında kusurlu sorumluluk halinde ödenen bir tazminat olduğu öğretide kabul edilmiştir (Oğuzman, M.Kemal: Türk Borçlar Kanunu ve İş mevzuatına göre Hizmet"iş" aktinin Feshi,... 1955, s.152). Maddenin indirimi öngören 2'nci fıkrası da bizi bu sonuca yöneltmektedir. Nitekim işçinin bakiye süre içinde başka bir işte elde ettiği gelirleri belirli süreli sözleşmenin kalan süresinde elde edeceği tutardan daha fazla ise, bakiye süre ücretine hak kazanamayacaktır. Bu açıklamalara göre bakiye süre ücretinin tazmin yönü ağır basmaktadır. O halde bakiye süre ücreti için 4857 sayılı İş Kanunu'nun 34'üncü maddesinde öngörülen özel faizin uygulanması söz konusu olmaz. Çünkü eylemli çalışmanın karşılığı değildir.

Dava konusu bakiye süre ücret tutarı tazminatın yukarıda işaret edildiği üzere tazminat niteliğinde olduğu ve dolayısıyla fesih tarihinde yürürlükte olan Borçlar Kanunu'nun 125'inci maddesi uyarınca on yıllık zamanaşımına tabi tutulduğu gözetilmeksizin yanılığılı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup tekrar bozmayı gerektirmiştir

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, dava dilekçesinde Summa Libya A.Ş. (...) adlı firmaya karşı talepte bulunarak davacının imzaladığı sözleşme gereği Libya'da... Otel inşaatında kaynakçı olarak 25.11.2008-16.03.2009 döneminde saat ücreti 3,5 ABD Doları karşılığı, 07.30-19.00 arası, bir saat yemek molası dahi verilmekten günde 3 saat fazla mesai yaparak, vasıfsız işçi gibi çalıştığını, ilk ay 2 haftada bir gün tatil yaptığını sonraki dönemde ise ayda bir gün hafta tatili kullandığını, temin edilen barınma yerinin sağlıklı olmadığını, bu sebep ile davacının rahatsızlandığını, yemeklerden zehirlendiğini, durumun düzeltilmediğini, kişilik haklarının ihlal edildiğini, itiraz edilmesi üzerine işverence belgelerin verilmemesi ile tehdit edilerek bazı evraklar imzalatıldığını, davacının istifaya zorlandığını, bakiye süre ücretin ödenmediğini, ücretinin eksik ödendiğini belirterek 200,00 TL bakiye süre ücreti, 100,00'er TL fazla mesai, hafta tatili ve eksik ücret alacağı ile kişilik haklarına yapılan (ücretin ödenmemesinden kaynaklanan manevi sıkıntı, çalışma koşullarının kötülüğünden kaynaklı) saldırıdan kaynaklanan 6.000,00 TL manevi tazminatın fesih tarihinden itibaren en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte davalıdan tahsilini istemiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalılar vekili, davacının düz işçi olduğunu, sigortada gözüken kadar ücret aldığını, maaşın bankadan ödendiğini, içinde fazla mesailerin de yer aldığını, ödenmemiş ücret alacağı bulunmadığını, davacının söylediği kadar fazla mesai yapılmadığını, şirket iç yönetmeliği gereği mesai ücretlerinin ücrete dahil olduğunu, yılda 270 saati aşan çalışma olursa mesai ücreti istenebileceğini, buna göre yapılan mesai ücretlerinin ödendiğini, bayram ve hafta tatili izinlerini kullandığını, sözleşmenin davacı tarafından haksız olarak sona erdirildiğini bu nedenle bakiye süre ücretinin istenemeyeceğini, manevi tazminat talebine dair ileri sürülen olayların gerçek olmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davanın kısmen kabulüne dair verilen karar Yargıtay (Kapatılan) 22. Hukuk Dairesinin... karar sayılı ilamı ile bozulmuştur. Mahkemece bozma ilamına uyularak devam edilen yargılama neticesinde davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı davacı vekili temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere göre davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki temyiz itirazlarının reddine karar verilmiştir.

2-Uyuşmazlık dava konusu bakiye süre ücret tutarı tazminat isteminin zamanaşımına uğrayıp uğramadığı noktasında toplanmaktadır. Fesih tarihinde yürürlükte olan Borçlar Kanunu'nun 325'inci maddesi; "İş sahibi işi kabulde temerrüt ederse, işçi taahhüt ettiği işi yapmaya mecbur olmaksızın mukaveledeki ücreti isteyebilir" şeklinde düzenlenmiştir.

Borçlar Kanunu'nun 325'inci maddesinde ücretten söz edilmekte ise de, bunun aslında kusurlu sorumluluk halinde ödenen bir tazminat olduğu öğretide kabul edilmiştir (Oğuzman, M.Kemal: Türk Borçlar Kanunu ve İş mevzuatına göre Hizmet"iş" aktinin Feshi,... 1955, s.152). Maddenin indirimi öngören 2'nci fıkrası da bizi bu sonuca yöneltmektedir. Nitekim işçinin bakiye süre içinde başka bir işte elde ettiği gelirleri belirli süreli sözleşmenin kalan süresinde elde edeceği tutardan daha fazla ise, bakiye süre ücretine hak kazanamayacaktır. Bu açıklamalara göre bakiye süre ücretinin tazmin yönü ağır basmaktadır. O halde bakiye süre ücreti için 4857 sayılı İş Kanunu'nun 34'üncü maddesinde öngörülen özel faizin uygulanması söz konusu olmaz. Çünkü eylemli çalışmanın karşılığı değildir.

Somut uyuşmazlıkta Mahkemece dava konusu bakiye süre ücret tutarı tazminat isteminin ücret niteliğinde olduğu ve dolayısıyla beş yıllık zamanaşımına tabi olduğu değerlendirilerek, davalının ıslaha karşı yaptığı zamanaşımı savunması uyarınca dava dilekçesinde talep edilen dışındaki bakiye süre ücret tutarı tazminat isteminin zamanaşımına uğradığı kabul edilmiş ise de dava konusu bakiye süre ücret tutarı tazminatın yukarıda işaret edildiği üzere tazminat niteliğinde olduğu ve dolayısıyla fesih tarihinde yürürlükte olan Borçlar Kanunu'nun 125'inci maddesi uyarınca on yıllık zamanaşımına tabi tutulduğu gözetilmeksizin yanılığılı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup tekrar bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 23/09/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.